

Plannen voor een nieuw

De winter is de tijd om ons handelen als imker te evalueren. *Hebben de plannen die we aan het begin van het jaar hadden gemaakt, opgeleverd wat we voor ogen hadden? Zijn onze volken goed de winter doorgekomen? Waren de volken sterk op het moment dat we veel nectar binnen wilden halen? Hebben we, als de nadruk daarop lag, onze volken effectief vermeerderd? Is het gelukt om voldoende kwalitatief goede moeren te telen?* Dit zijn allemaal vragen die we ons nu moeten stellen om voor volgend jaar geschiktere plannen te kunnen maken.

Deze evaluatie en de ervaring die we hebben opgedaan in eerdere jaren vormen samen het vertrekpunt. Plannen voor een nieuw jaar maken we allereerst op basis van een scherpe formulering van onze doelstellingen. Een wellicht net zo belangrijk onderdeel vormt de drachtgebiedsanalyse. Dracht, en de kwaliteit van onze volken, vormen de twee gegevens die de mogelijkheden voor het komende jaar dicteren. Dracht is de component die in dezen vaak vergeten wordt, omdat wij de neiging hebben ons te richten op ons technisch handelen als imker: vegers maken of broedafleggers? Hoe de varroa te bestrijden en wanneer?

We vergeten hierbij echter vaak dat voor bijen geldt wat voor iedere levensvorm geldt: hulpbronnen, bepalen een populatie. Voor bijen geldt dus: geen dracht, geen bijen. In eerdere bijdragen heb ik verteld over het belang en de werking van nectar en stuifmeel. Heel in het kort is dat als volgt samen te vatten: nectar is brandstof en bepaalt de groei van het volk. Als het om nectar gaat is kwantiteit eigenlijk het enige dat telt. Meer is beter. Stuifmeel is in dat opzicht veel interessanter en bepaalt de gezondheid van onze bijen. Diversiteit is hier het toverwoord. Stuifmeel van verschillende plantensoorten is in verschillende mate rijk aan essentiële aminozuren. Elk van die essentiële aminozuren moet in voldoende mate aanwezig zijn om gezonde (winter-) bijen te kunnen maken.

Als dracht bepaalt hoe ons bijenvolk zich ontwikkelt, moeten we zorgen dat ons handelen hierbij aansluit. Ons bijenvolk groeit immers alleen als de natuur dat mogelijk maakt. Een imker in een drachtgebied met rijke dracht later in het jaar zal dus heel andere plannen maken dan een imker die vroeg in het voorjaar zijn belangrijkste dracht verwacht. Om dit in kaart te brengen, maken we een zogenoemde

drachtgebiedsanalyse. In een drachtgebiedsanalyse brengen we in kaart wat er op welk moment te halen valt en hoeveel er van welke soort aanwezig is; zijn er maar enkele individuen te vinden of is het een groot perceel?

Het derde stukje informatie dat we nodig hebben, zijn de zogenaamde nectar- en pollenwaarden van de planten in ons drachtgebied. Die zijn online te vinden, bijvoorbeeld op Imkerpedia. Ze geven een waardering van de nectar- en pollenafgift van alle drachtplanten, waarbij geldt dat planten met hoge waarden intensief bevrogen worden en planten met lagere waarden minder aan bod komen. Binnen een straal van 1,5 km brengen we zo de bloemenwereld in beeld. Grote drachten, zoals fruit, paardenbloem, linde, soms acacia en wellicht heide, vormen de grote pieken op de grafiek. Een serie plantsoenen met Japanse schijnsierkwee, een perk met bloeiende klimop en een grote haag met liguster of een bosperceel met veel bramen dragen verder bij. Daaronder geeft, in stad en dorp, een veelheid aan bronnen zoals krokussen, kerstrozen, hertshooi, geraniums, frambozen, herfstasters en nog heel veel meer een 'achtergrondsignaal' dat in termen van nectargift niet zeer betekenisvol, maar voor de gezondheid en weerbaarheid van onze bijen van levensbelang is vanwege de aminozuren die het oplevert als bouwstenen voor het lichaam.

Als collega-imkers mij dus vragen hoe zij op een betekenisvolle manier kunnen bijdragen aan de dracht rondom hun bijenstand en zij slechts beschikking hebben over een beperkte tuin dan schets ik graag het bovenstaande beeld. Bijdragen aan de bulk gaat niet lukken; een bijdrage aan de diversiteit aan bloemen, speciaal in tijden van relatieve schaarste, kan een welkome aanvulling zijn voor onze bijenvolken! ●

Bron: Imkerpedia, drachtplantenlijst:
www.imkerpedia.nl/wiki/index.php/drachtplanten

Boven: Typisch Nederlandse 'nette' voortuintjes. Foto Nick_Nick.

Rechts: Diversiteit aan bloemen in Heusden. Foto Richard de Bruijn.

voorjaar

